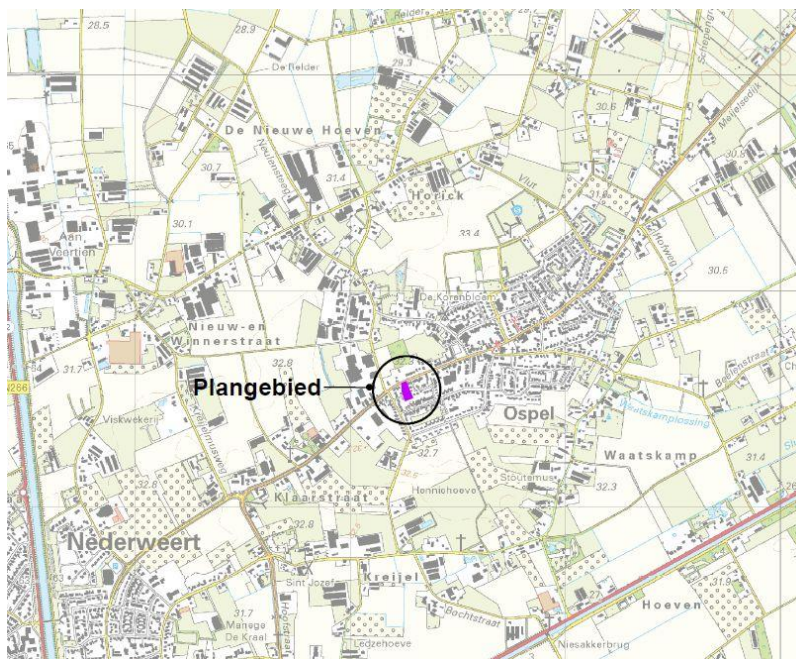

MEMO

T.a.v. de heer G. van Nieuwenhoven
Van Henk Ullenbroeck en Koen Albers
Datum 28 juli 2021
Betreft Geurbelasting Onze Lieve Vrouwestraat 6 Ospel
Project M184827.026

Toets ontwikkeling m.b.t. geurhinder door veehouderijen

Initiatiefnemer heeft het voornemen om in de kern van Ospel de locatie Onze Lieve Vrouwestraat 6 te herontwikkelen voor woningbouw. Op dit moment bevindt zich daar een in slechte staat verkerende woning met bijgebouwen (voormalig agrarisch bedrijf). Het plan voorziet in de bouw van 6 nieuwe vrijstaande woningen en het splitsen van de bestaande woning in twee woningen. Nabij het plangebied zijn in het in de omgeving gelegen buitengebied veel (intensieve) veehouderijen gelegen. Veehouderijen zijn mogelijke bronnen voor geurhinder en daarom gelden voor veehouderijen regels met betrekking tot aan te houden afstanden tot voor geurhinder gevoelige objecten zoals woningen en gebouwen waar mensen gedurende lange tijd verblijven.

Figuur 1: ligging plangebied

De op 1 januari 2007 in werking getreden Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt hiervoor, samen met het Activiteitenbesluit, het beoordelingskader. Deze wet geeft aan hoe bij een aanvraag voor een milieuvergunning de geuremissies uit stallen van veehouderijen en de geurbelasting op geurgevoelige objecten moet worden meegenomen.

Omgekeerd hebben regels t.a.v. de maximale geurbelasting ook gevolgen voor de mogelijkheden om nieuwe voor geurhinder gevoelige objecten te realiseren. Gemeenten kunnen binnen een wettelijke bandbreedte eigen geurnormen en –afstanden vaststellen. De gemeente Nederweert heeft van deze mogelijkheid gebruik gemaakt, laatstelijk vastgesteld in november 2017.

In het kader van een toets van de voorgenomen ontwikkeling aan het aspect geurhinder door veehouderijen, zijn de volgende vragen van belang:

- a. Er mag geen sprake zijn van aantasting van eerder vastgelegde rechten m.b.t. de maximale geurbelasting uit stallen van veehouderijen op voor geurhinder gevoelige objecten in de omgeving (toets op omgekeerde werking)
- b. Het gemeentebestuur dient bij een ruimtelijke ontwikkeling te beoordelen of er sprake is van een acceptabel geurhinderniveau, in het kader van een toets op een goed woon- en leefmilieu.

Toets acceptabel geurhinderniveau

Achtergrondbelasting

De gemeente Nederweert heeft voor ruimtelijke ontwikkelingen in de bebouwde kom geen concrete normen m.b.t. de maximale geurbelasting opgenomen. Wel is in haar beleidsregel omgekeerde werking aangegeven, dat er bij ruimtelijke procedures rekening moet worden gehouden met de geurbelasting via een toets op de voorgrondbelasting (geurbelasting van 1 veehouderij) en achtergrondbelasting (de cumulatieve geurbelasting van meerdere veehouderijen samen). In de geurgebiedsvisie die is opgesteld t.b.v. de actualisatie van de gemeentelijke geurverordening in 2017, is voor de woonkernen uitgegaan van een maximale cumulatieve geurbelasting van 10 Ou. Die norm is als zodanig niet door de gemeenteraad vastgesteld, maar in deze notitie wel gebruikt als toetswaarde.

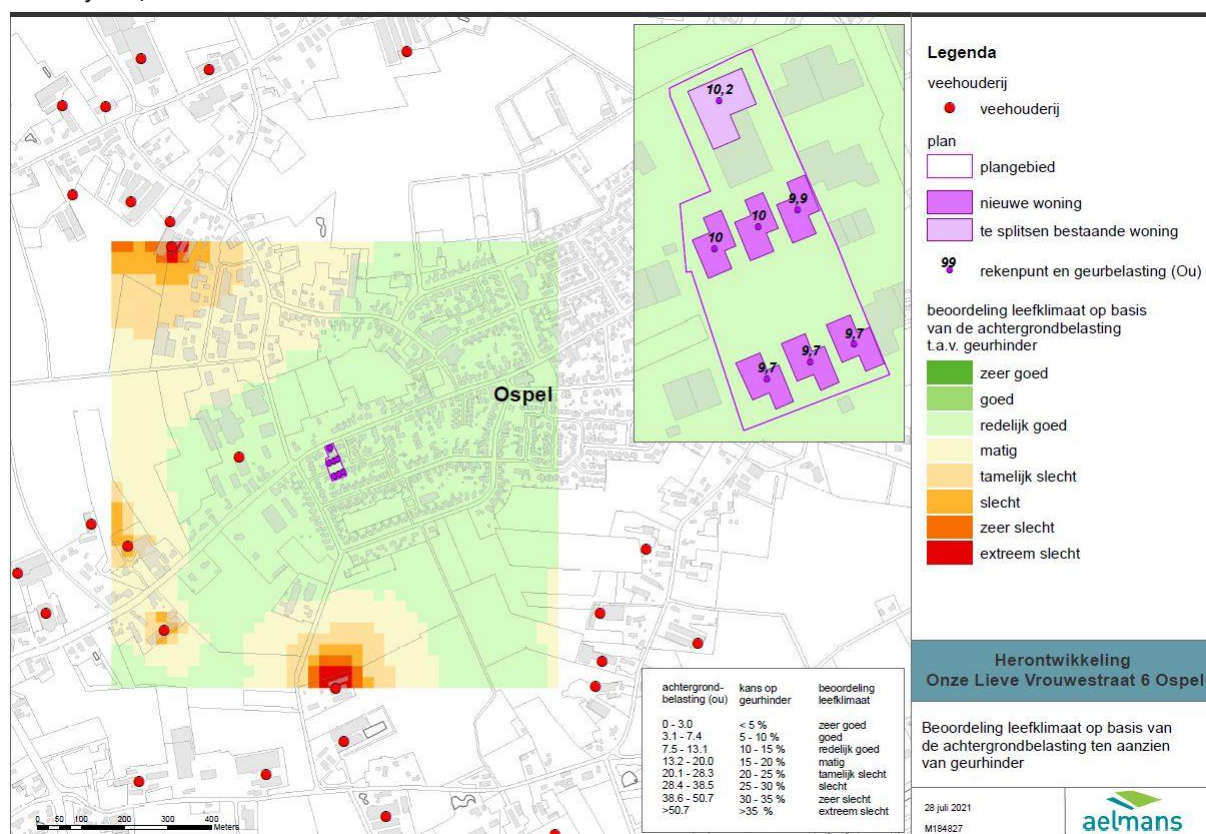
De achtergrondbelasting is berekend met behulp van Vstacks-gebied, op basis van de veehouderijgegevens in het BVB provincie Limburg (juni 2021). Bij de berekening is uitgegaan van één indicatief emissiepunt per bedrijf default parameters (gemiddelde gebouwhoogte 6 m, emissiepunthoogte 6 m, uittreedsnelheid 4 m/s, emissiepunt diameter 0,5m). Dat is een worst-case benadering. Als centrum van de berekening is het midden van het plangebied gebruikt (resulterende ruwheidslengte 2 km omliggend gebied 0,36m) en de emissies van alle (90) veehouderijlocaties binnen 2 km van de locatie zijn meegenomen in de berekening. Er is geen rekening gehouden met de onderbenutting van vergunningen en meldingen van veehouderijen. Ook hierbij is dus een worst-case benadering gehanteerd.

De geurbelasting is berekend op een 25*25m grid evenals op de nieuw te bouwen woningen en de te splitsen bestaande woning uit het plan.

De achtergrondbelasting is geclassificeerd op basis van de RIVM/GGD Richtlijn geurhinder oktober 2002 en handreiking bij de Wet geurhinder en veehouderij 2007 (Infomil).

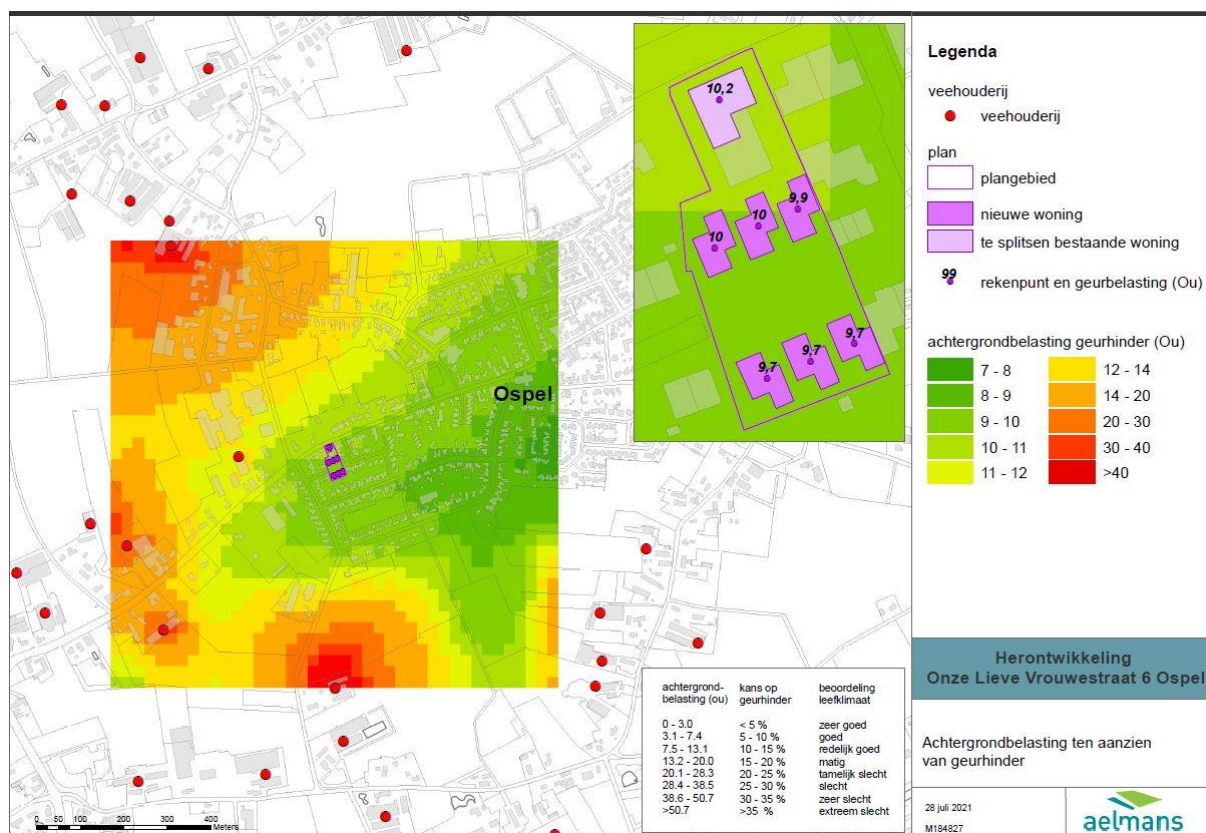
Bij de berekening is uitgegaan van de in juli 2018 gecorrigeerde emissiefactoren voor gecombineerde luchtwassers. Op basis van resultaten uit de evaluatie van de wet- en regelgeving en daarop volgend steekproefonderzoek is door het rijk het geurverwijderingsrendement van deze luchtwassers fors naar beneden bijgesteld. Dit leidt bij bedrijven die gebruik maken van dergelijke luchtwasser tot een veel hogere berekende geuremissie dan daarvoor werd berekend. Ook leidt dit tot een aanzienlijke hogere berekende geurbelasting (geurimmissie) in de omgeving van veehouderijen met dergelijke luchtwassers.

In onderstaande figuur is de beoordeling leefklimaat weergegeven op basis van de berekende achtergrondbelasting geurhinder. Het leefklimaat ter hoogte van het plangebied wordt als redelijk goed beoordeeld. De geurbelasting is op de bestaande en te splitsen woning is iets hoger dan de in de geurgebiedsvisie gehanteerde waarde voor een acceptabel geacht geurniveau van 10 Ou, namelijk 10,2 Ou.

Figuur 2: Beoordeling leefklimaat op basis van de achtergrondbelasting geurhinder

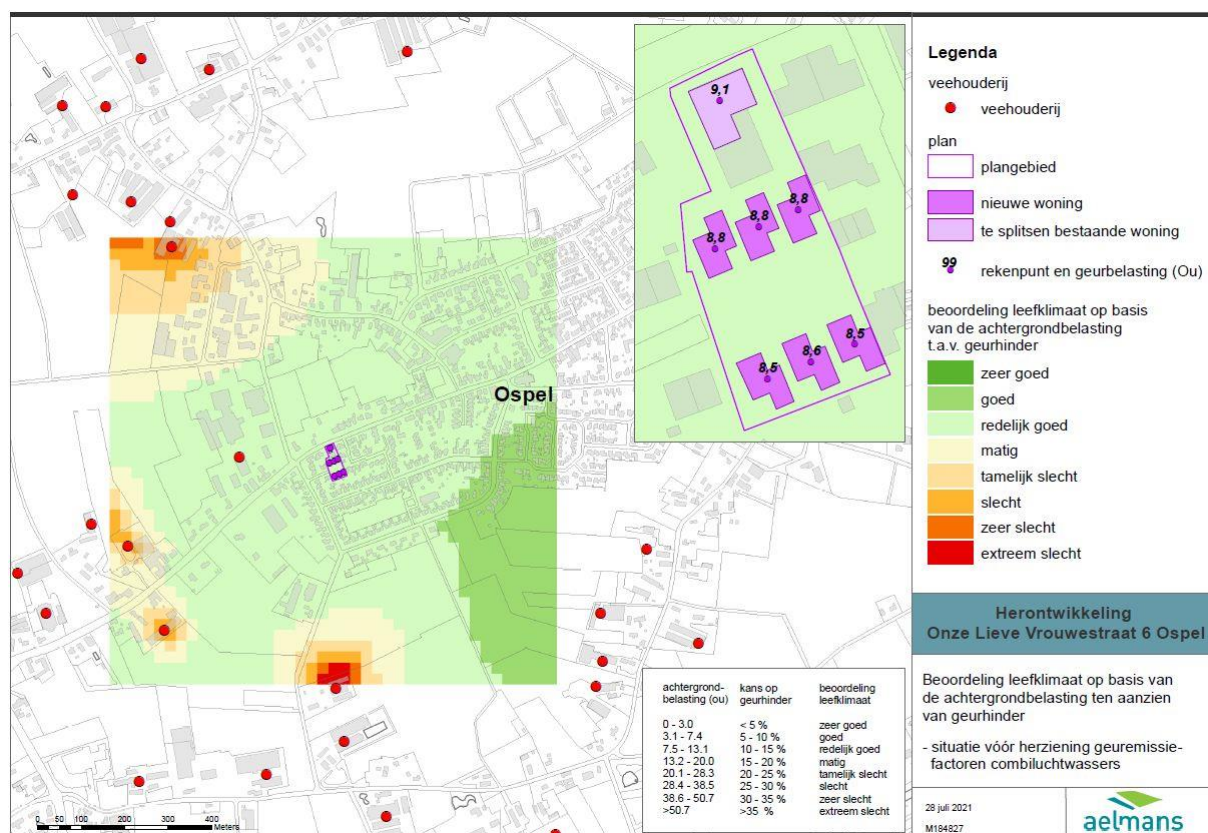
Dit is tevens te zien in onderstaande figuur. Ter hoogte van de bestaande woning ligt de berekende achtergrondbelasting net boven de 10 Ou, op de nieuw te bouwen woningen is de achtergrondbelasting 10 Ou of lager.

Figuur 3: Achtergrondbelasting ten aanzien van geurhinder, actuele geuremissiefactoren (sinds 20 juli 2018)

Dat betekent dat er momenteel voor de bestaande en te splitsen woning dus net niet voldaan wordt aan de streefwaarde van 10 Ou norm voor een acceptabel leefklimaat, zoals genoemd in het onderzoek (geurgebiedsvisie), dat ten grondslag ligt aan de gemeentelijke geurverordening 2017. Daarbij kan nog worden opgemerkt dat er gerekend is met default parameters en één indicatief emissiepunt per bedrijf. Dit leidt in het algemeen tot een wat hogere berekende geurbelasting dan wanneer met werkelijke stalparameters en een ruimtelijk verdeling van emissiepunten gerekend wordt. Het is niet onwaarschijnlijk dat de geurbelasting op de bestaande woning lager wordt dan 10 Ou indien met detailgegevens gerekend zou worden.

Voordat de geuremissiefactoren voor combi-luchtwassers aangepast werden was dat overigens wel het geval, zoals te zien is in onderstaande figuur. Als met de “oude” (en ten tijde van de geurgebiedsvisie vigerende) geuremissiefactoren gerekend wordt, is de berekende achtergrondbelasting 8,4 – 9,1 Ou en dus beduidend lager dan 10 Ou.

Figuur 4: Beoordeling leefklimaat op basis van de achtergrondbelasting geurhinder; situatie vóór herziening geuremissiefactoren combiluchtwassers per 20 juli 2018.

Voorgrondbelasting: toets woon- en leefklimaat

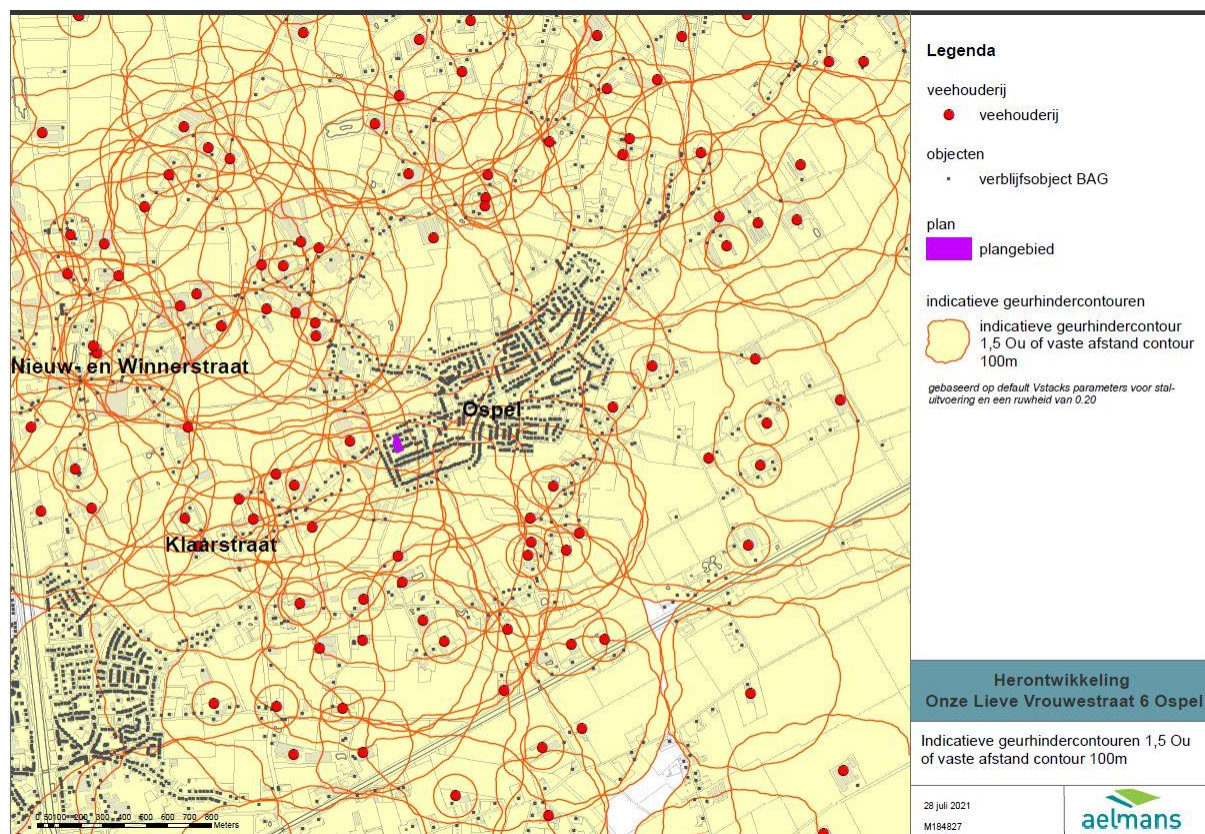
De maximale voorgrondbelasting, dus de maximale belasting veroorzaakt door een enkel bedrijf, bedraagt 2,1 Ou (veehouderij gelegen aan de Neulensteeg 2). Zie de berekeningen in de bijlage. Volgens de RIVM/GGD Richtlijn geurhinder oktober 2002 en handreiking Wet geurhinder en veehouderij 2007 is de kans op geurhinder dan ongeveer 6%. Dat is half zo groot als de kans op geurhinder bij een achtergrondbelasting van 10 Ou (12%). De achtergrondbelasting is daarmee leidend bij de beoordeling van het leefklimaat en niet de voorgrondbelasting.

Toets omgekeerde werking

De gemeente Nederweert heeft in haar Beleidsregel Nederweert omgekeerde werking (vierde herziening, juni 2021) aangegeven dat geurgevoelige functies binnen geurcontouren van agrarische bedrijven ontwikkeld mogen worden zolang er sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat en bedrijven niet door de nieuwe geurgevoelige functies belemmerd worden en er sprake is van een goede belangenafweging.

De voorgrondnorm voor de kern Ospel is 1,5 Ou. Deze norm is vastgelegd in de gemeentelijke geurverordening en geldt als toetswaarde bij een aanvraag van een omgevingsvergunning van een veehouderij (toets maximale geurbelasting uit de stallen van een veehouderij). De geurnorm van 1,5 Ou is van belang voor de toets op de omgekeerde werking: kan de realisatie van het plan er toe leiden dat dit leidt tot een aantasting van de bestaande rechten. In de praktijk betekent dit dat er moet worden getoetst of er sprake is van nieuwe geurgevoelige objecten, die extra beperkend zijn voor omliggende veehouderijen. Daarvan kan sprake zijn als er een object wordt gerealiseerd binnen de 1,5 contour van veehouderijen, geprojecteerd rondom het (benutbaar deel) van het agrarisch bouwblok.

In onderstaande figuur zijn indicatieve geurhindercontouren 1,5 Ou weergegeven voor de omgeving van het plangebied. 1,5 Ou is de geldende voorgrondnorm voor de kern Ospel. Zoals te zien is, is er sprake van overlap van de 1,5 Ou contour van veel veehouderijbedrijven met de kern Ospel en de planlocatie.

Figuur 5: Indicatieve geurhindercontouren 1,5 Ou

De voorgenumen ontwikkeling betreft het bouwen van een aantal woningen in het plangebied. Daarmee worden nieuwe voor geurhinder gevoelige objecten gecreëerd in het kader van de Wet geurhinder en veehouderij.

Het plangebied betreft een inbreidingslocatie. In de onderstaande figuur is te zien dat het plangebied omgeven is door bestaande voor geurhinder gevoelige objecten, waaronder de bestaande woning in het plangebied. Daardoor kan er geen sprake zijn van aantasting van bestaande rechten van veehouderijen (omgekeerde werking), aangezien er altijd een reeds bestaand voor geurhinder gevoelig object dichterbij elke veehouderij in de omgeving van het plangebied gelegen is dan de nieuwe woningen in het plangebied zelf.

Figuur 6: plangebied en verblijfsobjecten (voor geur gevoelige objecten)

Conclusies

- Omdat er rondom alle zijden van het plangebied bestaande woningen liggen die dichterbij de omliggende veehouderijen zijn gelegen dan de nieuwe woningen in het plangebied, is er geen sprake van de aantasting van bestaande rechten van omliggende veehouderijen. *Dus deze toets leidt niet tot een belemmering voor het plan.*
- De maximale voorgrondbelasting is 2,1 Ou. Het bijbehorend hinderpercentage is 6%. Er is sprake van een goed woon- en leefmilieu op basis van de toets aan de voorgrondbelasting. *Deze toets leidt daarmee niet tot een belemmering voor het plan.*

- De cumulatieve geurbelasting (achtergrondbelasting) ligt in het plangebied dicht bij de waarde (10 Ou) die is gehanteerd als maximale waarde in het onderzoek t.b.v. de geurgebiedsvisie. Ter hoogte van de nieuw bouwen woningen op 10 Ou of net eronder, ter hoogte van de bestaande woning, welke men van zins is te splitsen, net erboven.
- De gemeente Nederweert heeft geen concrete norm m.b.t. de cumulatieve geurbelasting in woonkernen vastgelegd in haar beleidsregel omgekeerde werking (laatstelijk gewijzigd in juni 2021). De aanvaardbaarheid dient per plan beoordeeld te worden.
- Omdat
 - o er sprake is van een inbreidingslocatie (dus geen realisatie van woningen in de richting van omliggende veehouderijen);
 - o omdat de overschrijding enkel ter hoogte van de bestaande (te splitsen) woning net iets boven de 10 Ou ligt;
 - o omdat in de berekening rekening is gehouden met de recent gewijzigde emissiefactoren voor luchtwassers (anders dan in het onderzoek uit 2017);
 - o omdat er in dit onderzoek gebruik is gemaakt van een worst-case berekening van de cumulatieve geurbelasting (emissie-parameters op default waarden, volledige bezetting vergunde en gemelde dierplaatsen), en
 - o omdat de geurbelasting ter plaatse van het plangebied in de komende jaren zal dalen (t.g.v. regels en beleid m.b.t. emissie van geur, fijn stof en ammoniak uit stallen van veehouderijen, zoals de gemeentelijk geurnormen, de aanpak van de fijn stof belasting uit stallen van veehouderijen, de emissie-eisen uit de provinciale verordening natuurbescherming en het aflopen van de stoppersregeling per 1 januari 2020).

kan de gemeente de cumulatieve geurbelasting ter plaatse als aanvaardbaar beoordelen.

De cumulatieve geurbelasting hoeft dus geen belemmering te vormen voor het plan.

Bijlage

In onderstaande tabel is de voorgrondbelasting (=de maximale bijdrage aan de achtergrondbelasting) op het object met de hoogste achtergrondbelasting (bestaande woning) weergegeven. Te zien is dat er sprake is van veel bedrijven met een vrij lage voorgrondbelasting, er is geen sprake van één of twee dominante bedrijven. De voorgrondbelasting (= maximale bijdrage aan de achtergrondbelasting) is, in verband met de rekenmethodiek van Vstacks, het sommeren over windrichtingen, niet per se gelijk aan de werkelijke bijdrage aan de berekende achtergrondbelasting.

Tabel 1: Voorgrondbelasting (= maximale bijdrage aan de achtergrondbelasting) van bedrijven op het meest belaste object/rekenpunt

	Dossier	X	Y	Vergunde emissie Ou	Maximale bijdrage achtergrond belasting Ou
1075	6035PG2	181818	368459	138591	2,12
1055	6035AW23	181795	368131	62431	1,60
1052	6035AD47	182284	366891	39319	1,40
1051	6035AD41	182265	367013	27971	1,37
1112	6035SX5	181535	367278	46902	1,34
1083	6035PM5	182158	369001	110069	0,99
1111	6035SP12	181704	367390	20700	0,93
1037	6031SV9	181904	366588	46500	0,88
1082	6035PM2	182314	368771	70785	0,82
1067	6035PB31	181638	368352	48866	0,76
1002	6031AC17	181784	366105	69688	0,72
1059	6035BV118	182873	367185	23440	0,72
1068	6035PB42	181662	368147	32040	0,67
1060	6035BV128	182877	367075	21990	0,65
1108	6035SG9	182381	366718	27088	0,62
1063	6035PA6	181299	367603	31960	0,61
1101	6035RT14	183908	367920	91389	0,58
1110	6035SJ14	182102	366627	26427	0,58
1053	6035AW17	181888	368027	15122	0,53
1048	6035AA11	181871	367147	9900	0,52
1077	6035PH16	182429	368476	31430	0,52
1066	6035PB21	181339	368219	36839	0,51
1109	6035SH8	182752	366397	38291	0,49
1050	6035AB6	182044	367543	2232	0,46
1065	6035PB19	181263	368161	29899	0,40

1049	6035AB18	181788	367340	7109	0,38
1013	6031NE3A	181281	368986	55158	0,37
1014	6031NG0	180576	367606	41584	0,34
1081	6035PM15	182364	369388	53935	0,34
1007	6031NB4	180915	368450	39252	0,32
1062	6035NZ6	182173	369529	54277	0,31
1070	6035PC16	181828	369418	54414	0,30
1003	6031AK65	181345	367060	14481	0,27
1006	6031NB2A	180981	368302	28485	0,26
1106	6035SC3B	183693	367461	35363	0,24
1074	6035PE3	182271	369128	27813	0,22
1057	6035BS27B	183097	367116	11844	0,21
1099	6035RP29	183919	368544	31636	0,20
1015	6031NK49	180624	367222	20111	0,18
1047	6034TA4	183109	366221	16178	0,17
1016	6031NL18	180881	367945	16590	0,16
1085	6035PN2	182560	369238	22855	0,16
1018	6031NL8	180856	367234	13563	0,15
1078	6035PH1B	181975	368434	7990	0,14
1098	6035RP25	183742	368571	20625	0,14
1079	6035PH9	182678	368767	9678	0,10
1001	6031AB25	182105	366113	7182	0,08
1043	6034RZ8	182958	365822	9449	0,07
1103	6035RX5	183062	366607	4668	0,07
1056	6035BS13B	183254	367696	4046	0,06
1017	6031NL20	180865	367978	5490	0,05
1058	6035BS29	183038	367042	2563	0,05
1010	6031ND9	181392	368888	4860	0,04
1064	6035PB0	181737	368348	2340	0,04
1073	6035PC8	181492	368839	5292	0,04
1093	6035PX7	182974	368902	4899	0,04
1012	6031NE2	181100	368616	3740	0,03
1076	6035PH0	182668	368662	2760	0,03
1084	6035PM8	182598	369471	5352	0,03
1090	6035PW6C	183227	369161	4344	0,03
1000	6031AA16	181814	366799	585	0,02
1011	6031NE1	181211	368765	2300	0,02
1061	6035BV130	182862	367018	819	0,02
1024	6031NR0	180272	367716	1525	0,01
1092	6035PX3	183297	368857	1224	0,01